

Mgr. David Doubek, PhD – Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Vlasty Radové „To v zrcadle jsem já“.

Vlasta Radová se ve své práci zaměřuje na problematiku prožívání těla, obrazu těla, morálně psychologické aspekty rozkošnictví, askeze, bolesti, studu ad. u souboru mladých lidí v období pozdní adolescence. Práce je empirického charakteru a je založená na nestrukturovaných rozhovorech se subjekty výzkumu. Po teoretické stránce čerpá zejména z psychoanalýzy a psychoanalýzou ovlivněných autorů.

Domnívám se, že autorce šlo o to, podívat se hlouběji na to, kde se bere spokojenost a nespokojenost s vlastním tělem a všechny ty tenze, které vyplývají ze skutečnosti, že tělo je určitá věc, která je podmínkou duševního života, ale není s tímto životem nijak snadno sjednocená. Měla by to být nějaká základní příroda lidské bytosti a je to ve skutečnosti hlas společnosti a dějin. Je to základní podmínka subjektivity a přitom je to jakýsi podivný cizinec, který nás budí ze sna. Je to tedy téma, které je velmi hluboce psychologické. Zároveň je to taky téma velmi obtížné.

Oceňuji, že se do něj autorka pouští tak, že neredukuje daný problém ani na biologickou ani spontánně subjektivní ani čistě sociální rovinu, protože to není vlastně dost dobře možné.

Jednotlivé příběhy jsou zajímavé ve své dynamice a autorka se poctivě snaží o rozkrytí jednotlivých konfliktů a diskusí, „hádek duše s tělem“, kde se mi líbily určité postřehy a práce s tělem u adeptky herectví Šárky a drama nesmělce Honzy. Kulturní a sociální rozměr problému vyvstává u vietnamské studentky Ivy, kde je zřejmé, že celý diskurz tělesnosti je tu postaven jinak a vyžadoval by možná jiné pojmy.

Domnívám se, že autorka svému problému rozumí a má cit interpretovat jeho záludnosti. Zároveň se mi však zdá, že by bylo přeci jen bývalo vhodnější si z toho vybrat nějaký menší kousek a udělat ho víc do hloubky. Třeba jen ten problém s obrazem v zrcadle. Nebo otázku vědomí a zaměřenosti vzhledem k tělu. Nebo potlačování žádosti. Nebo předvádění těla ostatním. Umožnilo by to lépe a přehledněji strukturovat pojmovou stavbu, která v práci kolísá (někdy je duše, jindy superego atd.) a záběr je zaměřen na několik oblastí, mezi nimiž je velmi těžké budovat pojmové vazby (morálka, erotika, ontologie, symbolická interakce atd.).

Práci doporučuji k obhajobě.